

Évközi 7. vasárnap

Iz 43,18-19

Valami újat!

Most már ne arra gondoljatok, ami régen történt, és ne a múlt dolgokra figyeljétek. Nézzétek: én valami újat viszek végbe, már éppen készülöben van; nem látjátok? Valóban, utat csinálok a pusztában, és ösvényt a járhatlan földön.

Izajás 43. fejezete az isteni vigasztalást közvetíti már az első versekben a „Ne félj, mert megváltottalak! Neveden szólítottalak!” ismert vigasztalásával. Az egész szakaszt végigkíséri a „Ne félj!” buzdító és vigasztaló felhívása. Az előző fejezetben Izraelt Isten vak és süket szolgájának titulálta, de az új „kivonulás” leírása feltárja a reményteli jövőt.

A fogság idején megerősödött deuteronomista teológia a fogság büntetésére és a Templom pusztulására a múltban kereste a választ. Egész történelmüket végiggondolták, és keresték azokat a pontokat, amikre emlékezniük kellett, mert azok voltak az isteni segítség konkrét eseményei. Erre a magatartásra azért volt szükség, hogy feloldja a deportálás által előidézett vallási rezignációt és csüggedtséget. A fogság idején az emlékezés segített a nemzeti és vallási identitás ébren tartásában. Az emlékezés csak abban segített, hogy a múltat ne tartsák tragédiához vezető útnak, de nem adott reménységet a jövőre vonatkozóan.

Abban a pillanatban, amikor felsejlett a lehetősége, hogy a fogság véget ér és visszatérhetnek Izraelbe, felépíthetik a Templomot, a próféták igyekeztek lelkesíteni a népet az új exodusra, amiben nem nagyon reménykedtek. Az új exodushoz és az újjáépítéshez viszont reményt kellett önteni a népbe, fel kellett rázni a csüggedteket, hogy van értelme újra kezdeni, mert ez más lesz, mint az annyi kudarccal végződő zsidó történelem egy újabb fejezete.

A vízenjáró Jézus is a „Ne féljétek!” felszólítással vigasztalta az apostolokat (Mt 14,25), Pál pedig ezeket a szavakat az új teremtmény születésének és az új közösség létrejöttének összefüggésébe illeszti (2Kor 5,17). Pál is Tiruszban hajóra szállva az új lelki tapasztalat reményében hagyja el tanítványait, és indul Jeruzsálembe (ApCsel 21,5). Ágoston (354–430) ezt a Jeruzsálembe visszatérésre szólító felszólításban rejlő újdonságot Jézus kereszthalálára tett utalásnak tekinti, amely helyettesíti a régi véres áldozatot. Alexandriai Kírilliosz (378–444) pedig arra

gondol, hogy a régit, a tökéletlenséget el kell felejteni, mert most egy újabb jön, a tökéletesség.

A szöveg történeti értelme egyszerűen a jövőbe vetett reményt fejezi ki, ami nélkül lehetetlen újjáépítés és újjászületés. Minden egyéb alkalmazása a szövegnek applikáció az új helyzetre, mely a megírás pillanatában még nem volt látható. Sem a názáreti Jézus működése, sem a megváltása, sem az egyház megszületése nem volt ismert Izajás számára. De az a remény, hogy az Isten a jövőben valami jót készít, minden múltbeli tapasztalatot elsöpört.

Manapság megváltozott a közbeszéd. A régi általában értéktelent és idejét múltat jelent a hétköznapi ember számára, a technikai újdonságok tökéletesedése pedig azt eredményezte, hogy az „új” önmagában értékhordozó lett. Valójában ez nem mindig igaz, sem a technikai újdonságokra, sem a jövőre. Ám a jövőbe vetett remény feladása, az öncélú múltba fordulás a magyarokat is gyakorta megkísérti. Az üres remény helyett Kölcsey azt ajánlja: „Messze jövendővel vess össze jelenkort, hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül.” Úgy vélem, Izajás is az efféle aktív és tevékeny jövőszemléletet örökítette át kortársaira.